

Økonomisk Revue.

Folkeretskongresser. — Kathederssocialismen og Franskmændene. —
Frankeringen i den internationale Postforening.

Kjøbenhavn d. 1 Septbr. 1875.

Det af os ved en tidligere Lejlighed*) omtalte Institut de droit international har i de sidste Dage af Avgust Maaned afholdt sit tredje aarlige Møde, denne Gang i Haag. Ligesom i Fjor fulgtes dette Møde umiddelbart af den af «l'Association internationale pour la réforme et la codification du droit des gens» sammenkaldte Kongres. Disse to Foreninger, der saaledes sammesteds og umiddelbart efter hinanden holde Møde, der tildels diskutere de samme Emner (omend paa en væsentlig forskjellig Maade), der i Hovedsagen have samme Maal (om det end søges naaet ad forskellige Veje), og som have flere Medlemmer fælles, ere jævnlig blevene forvexlede med hinanden, uagtet de i meget væsentlige Henseender ere forskellige. Den sidstnævnte Forening, hvis Formaal og Resultater for Øvrigt ikke ganske let lade sig præcisere, synes navnlig ved Hjælp af Kongresser og offentlige Møder at ville udfolde en fredelig Agitation til Gunst for Reformer i de folkeretlige Forhold, særlig til Gunst for Oprettelsen af en international Voldgiftsdomstol. Den er stiftet af amerikanske Filantroper, bestaar navnlig af Medlemmer af de amerikanske, engelske, franske og hollandske Fredsselskaber og staar aaben for Alle og Enhver. «Institut'et»

*) Nationaløkon. Tidsskrift, 5 Bd., S. 268 flg.

Økonomisk Revue.

Folkeretskongresser. — Kathederssocialismen og Franskmændene. —
Frankeringen i den internationale Postforening.

Kjøbenhavn d. 1 Septbr. 1875.

Det af os ved en tidligere Lejlighed*) omtalte Institut de droit international har i de sidste Dage af Avgust Maaned afholdt sit tredje aarlige Møde, denne Gang i Haag. Ligesom i Fjor fulgtes dette Møde umiddelbart af den af «l'Association internationale pour la réforme et la codification du droit des gens» sammenkaldte Kongres. Disse to Foreninger, der saaledes sammesteds og umiddelbart efter hinanden holde Møde, der tildels diskutere de samme Emner (omend paa en væsentlig forskjellig Maade), der i Hovedsagen have samme Maal (om det end søges naaet ad forskellige Veje), og som have flere Medlemmer fælles, ere jævnlig blevene forvexlede med hinanden, uagtet de i meget væsentlige Henseender ere forskellige. Den sidstnævnte Forening, hvis Formaal og Resultater for Øvrigt ikke ganske let lade sig præcisere, synes navnlig ved Hjælp af Kongresser og offentlige Møder at ville udfolde en fredelig Agitation til Gunst for Reformer i de folkeretlige Forhold, særlig til Gunst for Oprettelsen af en international Voldgiftsdomstol. Den er stiftet af amerikanske Filantroper, bestaar navnlig af Medlemmer af de amerikanske, engelske, franske og hollandske Fredsselskaber og staar aaben for Alle og Enhver. «Institut'et»

*) Nationaløkon. Tidsskrift, 5 Bd., S. 268 flg.

derimod er ikke nogen filantropisk men en udelukkende videnskabelig Forening, hvis Formaal ingenlunde er at udfolde nogensomhelst offentlig Agitation, men derimod at underkaste folkeretlige Spørgsmaal en strengt videnskabelig Undersøgelse, at begunstige Studiet og Udviklingen af Folkeretten, at formulere denne Videnskabs almindelige Principer saavel som de Regler, der udledes heraf, samt at udbrede Kjendskabet hertil. Kun Mænd, der have ydet den internationale Ret fremragende Tjenester, eller hvis specielle Kundskaber kunne være Foreningen nyttige, optages til effektive Medlemmer, og disses Tal maa ikke overstige halvtreds.

Ved Mødet i Haag, der aabnedes d. 25 August, var Bluntschli fra Heidelberg Præsident, de Parieu og den hollandske Professor Asser Vicepræsidenter. De Parieu gav Meddelelse om forskellige paa det internationale Omraade vigtige Begivenheder i det forløbne Aar, særlig Posttraktaten i Bern, Bestræbelserne for Enhed i Vægt og Maal, det internationale Møntspørgsmaal. Pierantoni gav Oplysninger om Italiens Stilling til Bruxelleskongressen. A. Rivier meddelte en Notits om et afdød Medlem af «Institutet», Hautefeuille. Navnlig gik dog Tiden til Forhandling af følgende Spørgsmaal: 1) Hvorvidt vil det være heldigt, under Form af en eller flere internationale Traktater, at gjøre et vist Antal Regler af den internationale Privatrets obligatoriske for alle Stater, for at sikre en ensartet Afgjørelse af Uoverensstemmelser mellem de forskellige civile og kriminelle Lovgivelser. 2) Den internationale Voldgiftsprocedure. 3) Undersøgelse af Washingtontraktatens 3 Regler om Neutrales Pligter ligeoverfor krigsførende Magter. 4) Undersøgelse af Bruxelles-Deklarationen om de Love og Skikke, der skulle følges i Krigen. Dette Spørgsmaal, i hvilket Rolin-Jacquemyns havde fremsat flere Forslag til Beslutning, lagde særlig Beslag paa Interessen. Forsamlingen var enig i at yde Rusland sin Anerkjendelse, fordi det havde taget Initiativet til den folkeretlige Kongres i Bruxelles, og den erklærede, at Bruxelles-Forslaget indeholder gode Bestemmelser, og at det sikkert vil medføre betydelige Fremskridt. I alt Væsenligt var man meget vel tilfreds med, hvad der i Fjor blev udrettet i Bruxelles. 5) I det følgende

Spørgsmaal var der derimod mindre Enighed. Det drejede sig om den Agtelse, der i Krigstilfælde bør vises privat Ejendom paa Havet. Det engelske System, hvorefter Beslaglæggelsen af fjendelig Ejendom betragtes som et legalt Krigsmiddel, forsvarede af Englænderne Sir Travers Twiss og Mountague Bernard, da det modsatte Princip kunde være farligt for en stor Sømagt. Af den østrigske Professor Neumann, af Bluntschli, Pierantoni o. Fl. gjordes det imidlertid mere eller mindre ubetinget gjældende, at fjendelig Ejendom maa være ligesaa ukrænkelig paa Havet som paa Landjorden; men Englands Modstand mod dette Princip var selvfølgelig forstaaelig nok. Rolin-Jacquemyns foreslog: »Institutet mener, at det vilde være rationelt at indføre i den positive Folkeret følgende Regel: Handelsskibe og deres Ladninger kunne ikke opbringes, medmindre de medføre Kontrabande eller forsøge at bryde en effektiv og erklæret Blokade. Men samtidig mener det, at Indførelsen af en saadan Regel ikke er mulig, saalænge en stor Sømagt anser den for uforenelig med sin Sikkerhed.» Forsamlingens Flertal vedtog: Ukrænkeligheden af fjendelig Ejendom paa et Skib, der sejler under neutralt Flag, er et Princip, der udgjør en Del af den positive Folkeret, og det er ønskeligt, at Ukrænkeligheden af fjendelig Ejendom selv paa et fjendelig Skib almindeligen anerkjendes. 6) Endelig var der Spørgsmaalet om, under hvilke Betingelser og i hvilken Grad den evropæiske Folkeret maatte anses anvendelig paa Orienten. Det besluttedes her at indhente Oplysninger hos de evropæiske Magters Diplomater og Konsuler i Orienten, inden der vedtoges Resolutioner. — Alle Spørgsmaalene havde, inden de kom til Forhandling paa Mødet, været overgivne til særlige Undersøgelsesudvalg, af hvilke der var afgivet tildels meget omhyggelige Betænkninger.

Som ovenfor bemærket fulgte »Institutets» Møde umiddelbart af »Associationens» Kongres. Det var ikke den eneste Forskjel mellem disse Forsamlinger, at hin var privat, denne offentlig og tilgængelig for Enhver. Debattens Karakter var væsenlig forskjellig. Hist diskuteredes med Videnskabsmandens Sindighed, her med Filantropens Iver. »Institutet» havde om Bruxelles-Deklarationen udtalt, at »den ganske vist ikke kan

have til Følge fuldstændig at fjerne de Ulykker og Farer, Krigen medfører, men den kan mildne dem i en betydelig Grad, dels ved at bestemme de Grænser, de civiliserede Folks Retsbevidsthed sætter for Anvendelsen af Magten, dels ved at sætte den Svage under en positiv Rets Beskyttelse.* «Associationen» havde samme Spørgsmaal for; men Meningerne synes at have været temmelig delte. Derimod vedtoges et Forslag om, at de forskellige Stater skulde skride til en gjensidig Formindskelse af deres Hære — et Forslag, hvis Gjennemførelse uheldigvis ikke synes at have gode Udsigter for sig, i hvor høj en Grad den end vilde være «i Menneskehedens og Civilisationens Interesse». — Paa Forslag af den bekjendte Englænder H. Richard vedtog «Associationen» en Resolution til Gunst for den internationale Voldgift, udtalte sin Tilfredshed over, at den internationale Voldgifts Princip var bleven anerkjendt af saa mange lovgivende Forsamlinger, sit Haab om, at de Lovgivningsmagter, der endnu stod tilbage, snart vilde følge efter, samt sin Glæde over, at det i de senere Aar flere Gange med Held var bleven bragt i Anvendelse. Et meget praktisk Spørgsmaal var Spørgsmaalet om en international Vexelret. Det besluttedes at nedsætte en af Medlemmer fra forskellige Lande bestaaende Kommission, der skal udarbejde Forslag til en ensartet international Vexelret, som næste Aar skal diskuteres af Foreningen.

— Kathedersocialismen, — der efterhaanden har vundet Indpas paa omtrent alle tyske Højskoler, der i en betydelig Grad har omspændt Tyskland, der i England har vel ikke mange, men dog nogle højt begavede Ordførere, der i Italien og andre Lande har vundet Fodfæste, — har hidtil ladet Frankrig saa temmelig uberørt. Kathedersocialismens videnskabelige Berettigelse er ganske vist tvivlsom; men det er ikke dette, der har afholdt Franskmændene fra at diskutere den: Franskmændene ere visselig ikke bange for at give sig i Kast med ny Ideer, i hvad Retning de end monne gaa. Det, der har beskyttet Franskmændene mod Kathedersocialismen, er simpelthen deres Mangel paa Kjendskab til dette tyske Produkt. Vel er det nogle Gange blevet løseligen omtalt i «Journ. des

Economistes» af Maurice Block — en af de meget faa Fransk-mænd, der kjende Noget til Udlandet; men at dette ikke har forslaaet til at give de franske Økonomer nogen klar Forestilling om, hvad Kathedersocialismen er, ses bl. A. af det overvældende Indtryk, en Artikel af Emile de Laveleye har gjort paa dem.

Emile de Laveleye, hvis hele Retning maatte gjøre ham modtagelig for kathedersocialistiske Ideer, og som har et ikke ringe Kjendskab ogsaa til den tyske Literatur, fordi han hører til de ubegribelig faa franske Videnskabsmænd, der forstaa Andet end deres Modersmaal, — skrev i «Revue des deux Mondes» for d. 15 Juli 1875 i Anledning af nogle ny udkomne Skrifter en Artikel, der i alt Fald for de fleste Punkters Vedkommende kan betragtes som et Indlæg til Gunst for Kathedersocialismen. Denne Artikel, der ikke er fejlfri, men — som Alt hvad der udgaar fra Laveleyes Haand — i formel Henseende er fuldendt og rig paa gode Bemærkninger, slog som en Bombe ned i de franske Økonomers Lejr. Strax i Avgustheftet af «Journal des Économistes» nedlagdes der af Henri Baudrillart en bestemt Protest mod Laveleyes Paastande. Og i det parisiske nationaløkonomiske Selskabs Møde d. 5 Avgust drejede Diskussionen sig væsenlig om Kathedersocialismen. Michel Chevalier omtalte Laveleyes «présomption» at skildre Adam Smiths Lære som noget Forældet. Joseph Garnier brød ogsaa Staven over denne Artikel, der «havde forbavset Økonomerne». Af en Del tilstedeværende fremmede Økonomer gaves der Oplysning om Sagens Stilling i deres respektive Lande: Julius Faucher erklærede, at «bag Kathedersocialismen slaar Protektionismen»; men herimod protesterede bestemt Statistikerens Dr. Engel, der støttedes af Professor Meitzen. Af russiske, spanske, ungarske og hollandske Talere gaves der Meddelelser om Stillingen i deres Lande. Den italienske Deputerede Peruzzi, Borgmester i Florens, fhv. Minister, omtalte særlig sin Landsmand Luzzati, «un jeune homme illustre», «de l'esprit le plus distingué» osv., der bestræber sig for at stifte en ny Skole med kathedersocialistisk Tilsnit, protektionistiske Tilbøjeligheder og delvis Støtte hos Minghetti. Luzzati har

stiftet en Forening, der arbejder for «den ny Skole»; men af Modpartiet er der stiftet en anden Forening, kaldet «den Adam Smith'ske Forening», hvis Præsident er Peruzzi. Skulde Regeringen virkelig forsøge at gennemføre den ny Skoles Principer i Praxis, vil sidsnævnte Forening, der hidtil har forholdt sig blot defensiv, efter hvad Peruzzi bebudede, træde aggressivt op.

Saa vel af Diskussionen i det nationaløkonomiske Selskab som af Udtalelserne i Pressen ses det, at de franske Økonomer nu endelig have faaet Øjet op for den kathedersocialistiske Bevægelse. Laveleyes Artikel synes at have vakt dem af deres Dvale. Vil det virkelig lykkes den at puste nyt Liv og et varigt Liv i den stagnerende franske økonomiske Videnskab, maa man jo — hvad Mening man for Øvrigt har om den — hilse dens Fremkomst med Glæde.

— Den almindelige Postforening, der stiftedes ved Traktaten af 9 Oktbr. 1874, omfatter nu, som bekendt, alle evropæiske Stater (Frankrig dog først fra 1 Jan. 1876), Ægypten samt Nordamerikas Forenede Stater. Ved Traktatens Afslutning havde man glemt Montenegro — maaske fordi man ikke ret var paa det Rene med dets diplomatiske Forhold til Tyrkiet; men efter at Montenegro har erklæret sin Tilslutning, hører ogsaa dette Land til Postforeningen.

Det Punkt i Traktaten, som for Publikum har mest umiddelbar Interesse, er Frankeringen. I Traktatens §§ 3 og 4 bestemmes det, at Foreningens almindelige Porto for et frigjort Enkeltbrev (à 15 Grammers Vægt) er 25 Centimer, for Forretningspapirer, Vareprøver, trykte, lithograferede og avtograferede Sager, Fotografier m. m. (à 50 Grammers Vægt) 7 Centimer. Som Overgangsforanstaltning er der imidlertid forbeholdt hvert Land Ret til at opkræve en Porto, der er højere eller lavere, men dog ikke maa være over 32 Centimer eller under 20 Centimer for Breves Vedkommende, og for de andre Forsendelsers Vedkommende maa svinge mellem 11 og 5 Centimer. Følgen af disse Bestemmelser er for flere Landes Vedkommende bleven en ret betydelig Portoreduktion, men tillige

den, at der i de forskjellige Lande ikke gjælder lige høj Porto. Af nedenstaaende Tabel vil man se, hvilken Porto der er bleven valgt af de forskjellige Lande:

Brevtaxt.

Serbien	40 para	=	20 Centimer.	
Schweiz, Tyskland, Østrig-Ungarn, Belgien, Spanien, Luxemburg og Rumænien			25	—
Forenede Stater	5 Cent	=	25,75	—
Storbritanien	2½ Pence	=	26	—
Holland	12½ Cents	=	26,95	—
Norge	6 Skill.	=	28,4	—
Danmark og Sverig	20 Øre	=	28,6	—
Portugal	50 Reis	=	29	—
Grækenland, Italien, Frankrig . .			30	—
Rusland	8 Kopek	=	32	—
Ægypten			32	—

Taxt for de i § 4 nævnte Forsendelser (Korsbaands-forsendelser osv.).

Serbien, Grækenland, Schweiz, Tyskland, Østrig-Ungarn, Belgien, Spanien, Luxemburg, Rumænien og Frankrig			5 Centimer.	
Holland	2½ Cents	=	5,37	—
Norge og Italien			7	—
Rusland	2 Kopek	=	8	—
Danmark og Sverig	6 Øre	=	8,5	—
Portugal	15 Reis	=	8,74	—
Ægypten			10	—
Forenede Stater	2 Cents	=	10,30	—
Storbritanien	1 Penny	=	10,5	—

Tyrkiet findes ikke opført her. Formodenlig har dette Land, der i Virkeligheden først tiltræder d. 1 Jan. 1876, endnu

ikke opgivet sine Taxter. Tyrkiet er i Færd med at organisere et Postvæsen. Det Postvæsen, der tidligere fandtes her, var organiseret af Østrig, Frankrig, Italien og Tyskland. Det ny tyrkiske Postvæsen skal organiseres efter det engelske System.

Af de ovenanførte Lister fremgaar, at Serbien — mærkelig nok — staar øverst. For Brevtaxtens Vedkommende staar Rusland nederst; men det maa fremhæves, at den russiske Portonedsættelse dog er meget betydelig, da den ikke blot omfatter det evropæiske, men ogsaa det asiatiske Rusland. Danmark har visselig ikke ambitioneret nogen høj Plads; at vente, at Taxten for trykte Sager m. m. var bleven sat til 5 Øre, havde dog vist ikke været nogen urimelig Forventning.

Iblandt de Forsendelser, paa hvilke den i § 4 anførte billigere Taxt anvendes, nævnes «Forretningspapirer»: Manuskripter, Dokumenter og saadanne Meddelelser, der ikke have Karakteren af egentlig Brevvexling. Det er fordi «Forretningspapirer» nu frankeres som trykte Sager, at nogle Stater, hvor Breve af indtil 250 Grammers Vægt tidligere kun svarede den dobbelte Taxt af Breve paa 15 Gammer (3 Kvint), nu kræve den enkelte Portosats for hver 15 Grammer (for et Brev paa 50 Kvint tages der altsaa 17 Gange højere Porto end for et Brev paa 3 Kvint). For Øvrigt fulgte denne Forandring ikke nødvendigvis af Posttraktaten. Da egentlige Breve kun sjældent veje over 3 Kvint, vil den kun i faa Tilfælde medføre en Fordyrelse — der ogsaa aabenbart vilde staa i Strid med Traktatens Aand — i flere derimod en Prisnedsættelse.

A. P.